

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG

Megjelen minden szombaton este
Késiratokat vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Kazinczy-utca 5
Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társánál.

FŐSZERKESZTŐ:
Dr. HOLLÓ ANDOR

Előfizetési ár:
Évesz évre 12 korona. Félférvé 6 korona. Negyed
évre 3 korona. Egyes szám ára 12 fillér
Hirdetéseket a legutányosabb árban közölünk

Demoralizálva.

A hatalmas orosz hadsereg sohasem volt áthatva valami magasatosan nagy és szent céltől. A rémes masszát mindig a félelem tartotta. A Szibériába való deportálásától, az olómbányától és kancsukától rettegtek mindig a jámbor muzsikok és a ravasz csinovnikok. Mikor a háboru kitört, elképzelhetetlenül nagy tömegeket vetettek harcvonalba az oroszok, akik talán a municióval jobban takarékoskodtak, mint az emberanyaggal. A gigantikus méreterű küzdelemben azonban lassan felemésztdötek az erők, elforgácsolódtak az energiák és megcsappant a lószerezny is, meg az ember is. Sőt egy nagyobb katasztrófa érte ellenségeinket: az orosz hadsereg tökéletesen demoralizálódott, ami egyedül az utóbbi hetek kegyetlen vereségeinek tudható be. Megbombolt közöttük a fejelem, szétfeszültek a kapcsolok, meglazultak a vastag, erős kötelek és most inog az egész katonai szervezetük.

A félelmetes dimenzióju orosz ember-rezervoár teljesen kifogyófélben van. Az ántánt, azt hitte, hogy ez a gyűjtömedence sohasé ürülhet ki, hogy feneketlen. — Tévedtek ellenségeink ebben is, ugy, mint sok más esetben. Az orosz sereg leromlott és a veszteségeket már pótolni se lehet. Csak a legutóbbi galíciai hadjáratban, a gorlicei fronttörtés óta 450.000 embert vesztek és 320 ágyut, 840 gépfegyvert és rengeteg municiót hagytak maguk után. Ezek a számok mindennél ékebben és zengzetesebben beszélnek. Szédítően nagy tételek ezek, olyanok, melyek tárgyilagosan arra engednek következtetni, hogy a döntés már nem késhetik soká, levették, agyonforgácsoltuk és formálisan harcképtelenné tettük az oroszokat. Nagy vehemenciával látott hozzá a háboruhoz, vérbefolyással elakart pusztítani és letörölni a térképről és tessék, most a földön fetreg.

Ezeket a veszteségeket nem lehet pótolni. Lelkesedést, kitarást és becsületes ellentállást nem lehet szállítani vagy csengő rubelekért vásárolni. És az a hadsereg, amely nem rendelkezik ezekkel az engedhetetlen rekvizitumokkal, az a hadsereg elpusztul, tönkremegy és elvesz, ugy,

mint ahogy elveszett és lezülött az orosz. Igaz objektivitással állapíthatjuk meg, teljes debale előtt áll az egykor hatalmas orosz hadsereg és ezt egyedül a sorozatos vereség okozta.

A közönség is hibás a drágaságban.

*
Meg kell büntetni, aki a hatósági áron felül ígér.

Már többször rámutattunk arra, hogy a nálunk uralkodó szomorú piaci állapon csak akkor lehet győzeresen segíteni, ha a hatósági intézkedések mellett maga a közönség is össz-tartással, komolysággal és erélyvel lép fel az élelmiszer-uzsorások ellen.

Sajnos, e helyett azt látjuk, hogy a közönségnek egy nagy része indolens, könnyelmű és a saját kényelme érdekében nem riad vissza attól, hogy az élelmiszer uzsorának a hatósági intézkedések kijátszásának tápot adjon. Nem egyszerű vagyunk tanui, hogy a vásárlók egymásra licitálnak s készek arra is, hogy a most már hatóságilag megállapított áron felül ígérjenek, csak hogy a kívánt cikket más elől e vegyék s hamar ott hagyassák a piacot. Ezt az állapotot nem lehet túrni.

Másut is fordulnak elő szörványosan ilyen esetek s a kassai rendőrség már is precedens alkotott, hogy ilyen esetben a legszigorubb eljárás is indokolt.

Mint a legutóbbi kassai lapokban olvassuk az ottani rendőrség felelősségre vont egy uriaszonyt, aki többet ígért, majd beidéztek a rendőrbírószágra, kihallgatták és megindítottak ellene a kihágási eljárást. A maximumon felüli ígérő uriaszonyt a hatóság meg fogja büntetni.

Az ottani rendőrség ép ugy mint nálunk az alispán figyelmeztette a publikumot, hogy tartózkodjék a túlicitálástól, mert ez éppen olyan következményeket von maga után, mint a drágában való eladás. A drágaság előidézésében része van a közönségnek is.

Mint hogy pedig a közönség körében akadt egy uriaszony, aki lumigálta az árjegyzéket a hatóság emberei kénytelenek voltak azt felelősségre vonni.

A többet ígérő uriaszony kihallgatása alkalmával beismerte, hogy a tejet és tojást nagyobb összegért akarta megvásárolni, mint az árjegyzékben elő van irányozva, mert szietett és félt, hogy már nem fog élelmiszerket nem fog kapni. Az

uriaszony azonban méltatlankodott, hogy ezért a cselekményért öt meg akarják büntetni és azzal érvelt, hogy mindenki annyit ad a megvásárolandó termékért, amennyit akar. Sulyos és a közérdekre hátrányos nézete felüli felvilágosítottak az uriaszonyt és megindították ellene az eljárást.

Nálunk, Ujhelyben is ilyen példét kell statuálni. A hatóság azért dolgozott és — azért készíteti árjegyzéket, hogy azt mindenki respektálja és betartsa, mert ha nem akkor sohasem lesz itt rend és a drágaság csak nőni fog.

Molnár Viktor kormánybiztos átirata vármegyénkhez.

Aknamezők a Kárpátokban.

Molnár Viktor, valóságos belső titkos tanácsos, Felsőmagyarország kormánybiztosa a felvidéki megyék aispánjához, s így vármegyénkhez is a következő átiratot intézte:

Felhívom alispán urat, intéz kedjék ha adéktaianul az iránt, hogy az aiaja rendelt hatóságok és közegek a lakosságot figyelemreztessék, hogy azon területeken, ahol ellenség időzött, aknamezők, robbantószerkek és lövedékek hagytak vissza, Szigoruan tiltassék meg ezen aknamezőkre lépni, vagy a robbantószerkekhez és lövedékekhez nyulni, mert ezek érintése életveszélyes. Aki ilyen talat, köteles azt a legközelebbi katonai vagy csendőri parancsnokságnak rögtön bejelenteni. Továbbá figyelemreztető a lakosság, hogy köteles akar az ellenség, akar saját csapatunktól visszahagyott katonai felszereléseket, fegyvert, municiót stb. a legközelebbi katonai vagy csendőrségi parancsnokságnak, ezek hiányában pedig a községi előjáráságnak rögtön beszolgáltatni.

HIREK.

A köztisztaság

kérdését nem lehet eléggé feszegetni és napirenden tartatani na, amikor ez a kérdés fontosabb, mint valaha volt. Béke idején is alig mulik el a nyár a nélkül, hogy a kolera kisebb-nagyobb pusztulást ne okozna, hát még ezidén mennyire kell vigyáznunk a járványra, amidőn népünk százezrei a harctéren mond-

hatatlan fáradsalmak és olykor nélkülözések között élnek s amidőn az északi ellenség százezrei a maguk tisztatlanságában kerülnek hadifoglyokká kezükre.

A legnagyobb vigyázat mellett is kikerülhetetlen, hogy itt-ott a járvány fel ne üsse a fejét, amit hogy, — sajnos, — látjuk is ezt újra és újra. Legutóbb a d-breceni esetet, — amelyben erőlyes intézkedések történtek, tárgyalta a sajtó, s az is köztudomásu, hogy vármegyénk felső részeiben is erős rendszabályokra van szükség, hogy a veszedelem elfojtassék.

Iy körül mények között nem győzzünk eléggé figyelembe ajánlani a város vezetőségének, hogy tovább ezt a kérdést ne halogassal hanem akár hadifoglyok segítségével, — akik még mindig késnek, — akár a legnagyobb áldozatok árán vessen véget a város igen nagy részében uralkodó piszoknak, amelyen végre is segíteni kell. Ha nem jönnek a hadifoglyok, akiket a legutóbbi közgyűlésen a polgármester már a legrövidebb határidőre begigért, — akkor más módot kell keresni, de elhanyagolni ezt az ügyet semmi esetre sem szabad.

— Fischer püspök vaskoronarendje.

A király dr. Fischer-Colbrie Agoston kassai püspöknek, a háboruban tanúsított önfeláldozó magatartása elismerésül a vaskorona-rend hadi-éreményes elsőosztályát adományozta.

— Miért szabad Pécsot tiszta buzaliszttal árusítani? A kérdésre egyszerű a felelet: azért, mert a kormány megengedte. Pécsott meg van engedve a tiszta buzaliszttal árusítása és erről így ír a Pécsi Napló:

A közönség köréből jövő óhajnak készséggel engedve a város hatósága, csüörtörökről kezdve a buzaliszttal tengeri liszt vásárlásának kötelezettsége nélkül árusíttatja. Ettől fogva tehát senki sincs kötelezve, hogy a buzakenyérliszttal egyenlő mennyiségű tengeri lisztet vásároljon. Mindenki annyit vess a tengeri lisztből, amennyit jónak lát. A hatóság eme intézkedése kormányrend-leten alapszik, amelynek értelmében az a tilalom is megszűnik, hogy a pékek csakis ötven százalék tengerivel kevert lisztet árusíthatnak. A város vezetőségének eme újabb rendelkezése nyilván megelégedést fog kelteni. A kenyér és liszt minősége ellen egyébként most már csak szörványosan vannak kisebb kifogások. Általánosságban most már ugy a kenyér, mint a liszt minősége jó.

— **Moskovitz Iván** kitüntetésre és alifüggetlenségre. Őt is a kizárólag Moskovitz Iván szolgálaton kívüli huszárfőhadnagyot, az alkotmánypárt kiváló tagját, ki már lapunkat számos ízben sok szép cikkel tisztelte meg, miután az ellenségkel szemben való vitézségéért már legfeljebb kitüntetésben részesült, újabb szászosa léptette elő.

— **Új tiszthelyettesi rangfokozat.** A tábori népfőkelő tartaléknál és a taktikailag alkalmazott menetformációknál tiszthelyettesi rangfokozatot létesítettek. A tiszthelyettesek az arcvonal azon altiszteiből fognak kiegészülni, akik az ellenség előtt legelőször egy hónapon át kiváló szolgálatot teljesítettek. Ezek a tiszthelyettesek a galléron a törzserőmesterek distinkcióján kívül ezek három selyemcsillaga helyett sárga-réz csillagot viselnek. Hetményük egy hónapra 140 korona, a tábori pótlék napi 3 korona.

— **A városi moziban** szórdaó rendkívül érdekes előadás lesz. A műsor fénypontja az „Állat az emberben” című szenzációs drámának második része, tehát nem az, ami más be lett mutatva. Ezenkívül vászonra kerülnek a „Háborus híradó” legújabb felvételei és a „Ha elfogy a pénz” című nagyon mulatságos bohózat.

— **Az Érdekes Ujság** legújabb száma azt mutatja be, hogy milyen lesz ezután Az Érdekes Ujság. Terjedelmében majdnem kétszer akkora, mint eddig főlélelve mindazokat a régen megkedvelt hasznos és szórakoztató mellékleteket, melyek a háborus felvételek sokasága miatt kénytelenek kizorultak és gazdagodva egész sor ilusztrált cikke, melyek csak távolabbi vonatkozásban vannak a világháborúval, de föltétlenül igényt tarthatnak a magyar közönség érdeklődésére. Hogy „Az Érdekes Ujság” egyetlen úrrással ilyen nagy mértékben növeli

terjedelmét, annak okait talán nem is kell bővebben kifejteni. Ugy érte, hogy majdnem kétszer akkora terjedelmre van szüksége, ha igazán teljes, a háborun túl minden érdekes és jelentős eseményről beszámoló ilusztrált hetilapot akar a közönségnek nyújtani és lépést óhajt tartani azaz a felokozott érdeklődéssel, melyet éppen a nagy világháboru fejlesztett minden művelt magyar polgárban. Az Érdekes Ujság nagy közönsége, amely ismeri a lép folytonos tökéletesítésére irányuló törekvést és ismeri kipróbált megbízhatóságát is, inkább fog néhány fillérről többet adni, ha ennek ellenében abban a helyzetben lesz, hogy Az Érdekes Ujság a minál majdnem kétszer nagyobb terjedelemben, összes régi mellékleteinek fölélelésével és új rovatokkal gazdagítva kaphatja meg határtól. Mindössze hat fillérről lesz drágább. Az Érdekes Ujság előfizetési ára negyed évre 3,50 kor., fél évre 7.— kor., egész évre 14.— korona. Egyes példány ára 30 fillér. Az Érdekes Ujság kiadóhivatala V. Vilmos császár-ut 78. szám alatt van.

Nyílt-tér.

Nyilvános köszönet.

Mindazon jó barátaink és önművészeink, kik a bennünket ért súlyos csapás alkalmából mérhetetlen fájdalmonkon megleg részvétükkel anyagi támogatást nyújtottak, fogadják ezúton legbálsabb köszönetünket.

Pfeiffer Sándorné és gyermekei.

Mai távirataink.

Közvetlenül Lemberg előtt.

Budapest, jun. 21.

Az osztrák-magyar vezérkar jelenti:

Orosz hadszíntér:

A szövetséges csapatok üldözés közben egészen Zolkiew elé, Lemberg közelébe és a várostól délre egészen a Szcerek patakig nyomultak előre. Az ezen vonalon álló orosz erőket mindenütt támadjuk.

Mikolajownál és Zydacovnál az ellenség a Dnyeszter mentén áll. A Pflazer hadseregcsoportai az oroszok heves támadásait Pataklatyól délnyugatra Zaleszcykinél és Bossztrábiai határterületen ismét az ellenség igen súlyos veszteségei mellett verték vissza.

A helyzet északkeleten egyébként változatlan.

Olasz hadszíntér:

Június 20-ra virradó éjjel vitéz csapataink Plavanál ismét visszaverték az olaszok két támadását. Itt egy olasz tiszt fehér lobogóval, és egy kürtössel jelent meg állásaink előtt, hogy egy dandárparancsnok kérését adja elő. Mivel ezen személyek nem voltak képesek magukat írásbeli meghatalmazással mint parlamentérek igazolni, elfogtuk őket, és most hadifoglyok. Krntól északnyugatra az ellenség egy nyereg állásából kivertük, miközben a debreceni honvédegyalozered osztagai különösen kiűntették magukat A karinthal határon az ellenség Plöckentől keletre mint mindig sikertelenül támadott. A tirol határterületen nem történt jelentős esemény, az olaszok nehéz tüzérségének erdeinkre való tüzelése semmi eredményt sem ért el.

Höfer altábornagy,
a vezérkari főnök helyettese

Elfoglaltuk Ravaruszkát

Berlin, jun. 21.

A nagy főhadiszállásról hivatalosan jelentik:

Nyugati hadszíntér:

Az Arastól északra lévő arcvonallal szemben az ellenség főképen tüzérségi tüzelésre szorított, csak Souchestól északra volt gyalogsági támadás, melyet visszautasítottunk. Soissonstól nyugatra a franciáknak egy elszigetelt éjszakai előtörése meg-hiusult, mire támadásokba mentünk át.

Württembergi és északnémet Landwehr rohammal elfoglalt két kilométernyi arcvonal szélességben több egymás mögötti védővonalat és franciáknak hiabavaló ellentámadásai alkalmával a legsúlyosabb veszteségeket okozta. Ezekben a harcokban hat tisztet, 623 löny legénységet elfogtunk, 3 géppuskát és 3 árnvetőt zsákmányoltunk.

A Moas magaslatocon a franciák állásaink ellen Les Epargestől nyugatra este több erős támadást intéztek, melyek az országutól nyugatra tüzelésünkben összeomlottak. Az országutól keletre az ellenség behatolt állásaink egyrészebe, honnan azonban részben már elűztük. Hetven fogoly maradt kezünkben. Lunewilletől keletre tulnyomó erejű ellenség elől előretolt előőrünket visszavontuk a helységtől északkeletre lévő töáiásunkra. A Vogezeékben az ellenség támadásait a Focht völgyben és ettől délre véresen visszavertük. Éjszaka szükség-telen veszteségek elkerülése céljából tervszerűen kiűrtítettük Metzeral helységet, melyet a francia tüzérség romba lőtt.

Keleti hadszíntér:

A Szawletől északnyugatra fekvő vidéken és a Felső-Dubissától keletre az oroszoknak több, részben jelentékeny erőkel véghezvitt támadásai balul ütöttek ki.

Délkeleti hadszíntér:

Mackensen vezérevezredes hadseregei Lembergért és Zolkiewért küzdenek. Rawaruska birtokunkban van. Rawaruskától keletre tegnap német csapatok megtámadták és visszaverték az ellenséget. Június 19-én és 20-án a Janow és Magicovtól északra fekvő vidék közötti harctéren kerek számban 9500 oroszot fogtunk el, 8 ágyut és 26 géppuskát zsákmányoltunk.

MEGHÍVÓ.

8 kereskedők, iparosok és gazdák hitelszövetkezete

1915. évi június hó 30-án délután 3 órakor

hivataios helyiségében tartja

VII. évi rendes közgyűlését,

melyre a szövetkezet tagjait tisztelettel meghívjuk.

Tárgysorozat:

1. A jegy főnövv vezetésére és annak hitelesítésére 2 tag kinevelése.
2. Az igazgatóság évi jelentése.
3. A felügyelő-bizottság évi jelentése, a mérleg meg-alapítása, a felosztási tervvezet jóváhagyása és a felmentvény megad sa feletti határozathozatal.
4. A felszámoló-bizottság jelentése a felszámoló 1910/11. évi III. évtársulat vagyonáról.
5. Kiváló igazgatósági tagok helyett új tagok választása.
6. Három felszámoló-bizottsági tag választása.
7. A közgyűlés előtt 8 nappal az igazgatóságnak írásban benyújtott és 10 tag aláírásával ellátott indítványok tárgyalása.

Sátorlajuhely, 1915. június hó 15-én.

Az igazgatóság.